

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

844

Na temelju članka 3. stavka 4. Zakona o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda (»Narodne novine« br. 82/2013 i 14/2014), ministar poljoprivrede donosi

PRAVILNIK

O RAZVRSTAVANJU I OZNAČIVANJU SVINJSKIH TRUPOVA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuje postupak razvrstavanja svinjskih trupova i polovica (u dalnjem tekstu: trupovi), način i postupak njihove obrade te utvrđivanje mase trupova i njihovo označivanje propisanim oznakama, uvjeti kojima moraju udovoljavati osobe koje provode postupak razvrstavanja i označivanja trupova te nadzor nad obavljanjem ovih poslova.

Članak 2.

Ovaj Pravilnik sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim propisima Europske unije:

- Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347 20. 12. 2013.) (u dalnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1308/2013), u dijelu koji se odnosi na razvrstavanje svinjskih trupova i
- Uredba Komisije (EZ) br. 1249/2008. od 10. prosinca 2008. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene ljestvice Zajednice za klasifikaciju goveđih, svinjskih i ovčjih trupova i izvešćivanja o njihovim cijenama (SL L 337 16. 12. 2008.) (u dalnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1249/2008), u dijelu koji se odnosi na razvrstavanje svinjskih trupova.

Članak 3.

Nadležno tijelo za provedbu ovoga Pravilnika je Ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede (u dalnjem tekstu: Ministarstvo).

Članak 4.

Klaonice su dužne organizirati provedbu razvrstavanja i označivanja trupova kako bi se dobila objektivna osnovica za plaćanje svinja za klanje temeljena na klaoničkoj masi trupova i rezultatima njihova razvrstavanja.

II. OBRADA TRUPOVA I UTVRĐIVANJE NJIHOVE KLAONIČKE MASE

Članak 5.

Klaonički obrađen trup je trup obrađen sukladno Prilogu IV., točki B., podtočki III. Uredbe (EU) br. 1308/2013.

Članak 6.

(1) Izvršitelj razvrstavanja iz članka 14. ovoga Pravilnika (u dalnjem tekstu: klasifikator) utvrđuje masu trupova sukladno odredbama članka 22. stavaka 1. i 2. Uredbe (EZ) br. 1249/2008.

(2) Iznimno, kada je od klanja do vaganja toplog trupa prošlo više od 45 minuta vrijednost umanjenja iz stavka 2. alineja 2. članka 22. Uredbe (EZ) br. 1249/2008 smanjuje se za 0,10 % za svakih 15 minuta prekoračenja toga vremena.

(3) Pri vaganju trupa od bruto utvrđene mase trupa oduzima se vrijednost tare.

Članak 7.

(1) Za vaganje trupova upotrebljavaju se automatske ili neautomatske vage najmanjeg razreda točnosti III., s najvećim označenim razdjeljkom 0,5 kg, ovjerene sukladno propisima o mjeriteljskim zahtjevima.

(2) Klasifikator utvrđuje taru vaganja kao masu kuka na kojima su trupovi obešeni kod vaganja.

(3) Tara iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se na način da se važe nasumično izabranih 10 % ili najmanje 20 kuka te se za izračun tare uzima srednja vrijednost vaganih kuka.

(4) Postupak utvrđivanja tare iz stavka 3. ovoga članka obavlja se dva puta godišnje.

(5) Klaonica mora 12 mjeseci čuvati dokumentaciju o obavljenoj provjeri tare.

III. RAZVRSTAVANJE TRUPOVA

Članak 8.

Svi trupovi moraju biti razvrstani na temelju dobi i fiziološkog stanja životinje u kategorije prema Prilogu 1. ovoga Pravilnika.

Članak 9.

(1) Trupovi T1 i N razvrstavaju se u klase.

(2) Razvrstavanje trupova u klase provodi se na temelju utvrđenog postotnog udjela mišićnoga tkiva sukladno Prilogu IV., točki B., podtočki IV. Uredbe (EU) br. 1308/2013.

(3) Utvrđivanje udjela mišićnoga tkiva iz stavka 1. ovoga članka određuje se metodama koje su potvrđene u Europskoj komisiji.

(4) Za utvrđivanje udjela mišićnog tkiva do potvrđivanja metoda iz stavka 3. ovoga članka u Republici Hrvatskoj se koriste sljedeće metode potvrđene od Ministarstva:

– »ZP-metoda dvije točke« kod koje se mehaničkim mjerilom duljine na slabinskom dijelu polovice trupa mjeri debljina mišića a na križnom dijelu debljina slanine sukladno Prilogu 2. Na temelju utvrđenih vrijednosti debljine koristeći formulu iz Priloga 3. ovoga Pravilnika izračunava se udio mišićnog tkiva u trupu;

– »Metoda jedne točke« kod koje se udio mišićnog tkiva utvrđuje mjerenjem na trupu sukladno Prilogu 4. korištenjem Hennessy grading probe (HGP7) uređaja i formule iz Priloga 5. ovoga Pravilnika.

IV. OZNAČIVANJE TRUPOVA

Članak 10.

Klaonica je dužna osigurati označivanje trupova žigom s rednim brojem dnevnoga klanja radi njihovog jasnog prepoznavanja te omogućavanja provjere načina određivanja mase i razvrstavanja u kategorije i klase.

Članak 11.

Trupovi moraju biti, označeni žigom sukladno članku 21. stavku 3. Uredba (EZ) br. 1249/2008.

V. PROVEDBA RAZVRSTAVANJA I OZNAČIVANJA TRUPOVA

Članak 12.

Klaonica povjerava postupak razvrstavanja i označivanja trupova pravnoj osobi koja je ovlaštena za obavljanje ovih poslova.

Članak 13.

(1) Ministarstvo rješenjem ovlašćuje pravnu osobu iz članka 12. ovoga Pravilnika za obavljanje poslova razvrstavanja i označivanja trupova.

(2) Zahtjevi za ovlašćivanje pravnih osoba za obavljanje poslova razvrstavanja i označivanja trupova podnose se Ministarstvu.

(3) Ministarstvo će podnositelju zahtjeva izdati ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka ako:

– posjeduje akreditaciju prema normi HRN EN ISO/IEC 17020 za nadzorno tijelo vrste A za obavljanje poslova razvrstavanja i označivanja svinjskih trupova;

– raspolaže odgovarajućom opremom potrebnom za provođenje postupka razvrstavanja i označivanja;

– ima u radnom odnosu najmanje tri osobe sposobljene za obavljanje poslova razvrstavanja i označivanja svinjskih trupova.

(4) Popis pravnih osoba ovlaštenih za postupak razvrstavanja i označivanja trupova (u dalnjem tekstu: ovlaštenici razvrstavanja) objavljuje se na službenim internetskim stranicama Ministarstva.

Članak 14.

(1) Razvrstavanje i označivanje trupova mogu obavljati samo klasifikatori ovlašteni od strane Ministarstva na temelju podnesenog zahtjeva.

(2) Ministarstvo će podnositelju zahtjeva izdati ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka ako:

- ima najmanje IV. stupanj stručne spreme poljoprivrednog, veterinarskog ili prehrambeno-tehnološkog usmjerjenja;
- ima potvrdu o uspješno završenom programu sposobljavanja za klasifikatore,
- je u radnom odnosu kod ovlaštenika razvrstavanja.

(3) Popis ovlaštenih klasifikatora objavljuje se na službenim internetskim stranicama Ministarstva.

Članak 15.

Organizaciju sposobljavanja klasifikatora Ministarstvo povjerava Hrvatskoj poljoprivrednoj agenciji (u dalnjem tekstu: HPA).

Članak 16.

Pri provođenju razvrstavanja i označivanja trupova klasifikator:

- utvrđuje identitet trupa;
- utvrđuje ispravnost klaoničke obrade trupa;
- utvrđuje klaoničku masu trupa;
- utvrđuje kategoriju i udio mišićnog tkiva odnosno klasu trupa;
- označava trupove;
- vodi zapisnike o obavljenom razvrstavanju.

Članak 17.

(1) Klasifikator sastavlja:

- Pojedinačni zapisnik o razvrstavanju svinjskih trupova istog posjednika i

– Zbirni zapisnik o dnevnom razvrstavanju trupova.

(2) Obrasci za sastavljanje zapisnika iz stavka 1. ovoga članka objavljeni su na službenim internetskim stranicama Ministarstva.

(3) Klasifikator je dužan zapisnik iz stavka 1. alineje 1. ovoga članka dostaviti na dan razvrstavanja klaonici i posjedniku zaklanog grla, ako je on toga dana bio nazočan u klaonici i osobno ga zatražio ili ga dostavlja posjedniku grla elektronskom poštom. U protivnom klaonica dostavlja zapisnik posjedniku grla poštom najkasnije slijedećeg radnog dana nakon obavljenog razvrstavanja.

(4) Zapisnike iz stavka 1. ovoga članka ovlaštenik razvrstavanja i klaonica čuvaju u pisanom ili elektronskom obliku najmanje godinu dana od dana provedbe razvrstavanja.

Članak 18.

Rezultate razvrstavanja trupova klasifikator je dužan dostaviti HPA elektroničkim putem u roku od 24 sata od provedenoga razvrstavanja.

Članak 19.

(1) Posjednik zaklanog grla može, nakon što istoga dana osobno ili elektronskom poštom zaprili zapisnik o razvrstavanju, u roku do tri sata od njihova primitka, uložiti prigovor HPA te od nje zatražiti ponovnu provedbu razvrstavanja.

(2) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se osobno, elektronski ili fax-dopisom. U prigovoru treba navesti naziv klaonice, broj zapisnika, datum razvrstavanja, identifikacijski broj te naziv ovlaštenika razvrstavanja uz ime i prezime klasifikatora koji je obavio razvrstavanje trupova.

(3) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka vlasnik zaklanog grla dostavlja i klaonici.

(4) HPA je dužna po primitku prigovora najkasnije slijedećeg radnog dana organizirati ponovljeno razvrstavanje, a klaonica mora u tom razdoblju zadržati sve ranije razvrstane trupove zbog kojih je prigovor uložen.

Članak 20.

(1) Ako se kod ponovljenog razvrstavanja trupova utvrdi da je razlika u razvrstavanju u klase veća od one dozvoljene u članku 21. stavku 6. ovoga Pravilnika, razvrstavanje nije zadovoljavajuće te u tom slučaju troškove ponovljenog razvrstavanja snosi ovlaštenik razvrstavanja; u protivnom troškove razvrstavanja snosi strana koja je tražila novi postupak razvrstavanja.

(2) U slučaju kada se utvrdi da je razlika između ranijeg razvrstavanja i ponovljenog razvrstavanja veća od dozvoljene mjerodavnim se smatraju rezultati ponovljenog razvrstavanja.

VI. NADZOR NAD PROVEDBOM RAZVRSTAVANJA I OZNAČIVANJA TRUPOVA

Članak 21.

- (1) HPA u klaonicama provodi nadzor nad razvrstavanjem i označivanjem trupova.
- (2) HPA mora biti za poslove iz stavka 1. ovoga članka akreditirana prema normi HRN EN ISO/IEC 17020.
- (3) Pri provedbi nadzora iz stavka 1. ovoga članka HPA provjerava:
- klaoničku obradu trupova,
 - klaoničku masu trupova,
 - razvrstavanje trupova u kategorije,
 - utvrđivanje udjela mišićnog tkiva te temeljem toga provedeno razvrstavanje u klase,
 - označivanje trupova,
 - izdavanje zapisnika i vrijeme njihove dostave korisnicima.
- (4) Provjere iz stavka 3. ovoga članka obavljaju se na najmanje 30 slučajno odabranih trupova. U slučaju kada je pri provjeri na raspolaganju manje od 30 trupova nadzor se obavlja na ukupno raspoloživom broju trupova.
- (5) U klaonicama koje kolju tjedno manje od 200 svinja obračunato na temelju podataka o prosječnom broju klanja u prethodnoj godini provjera iz stavka 3. ovoga članka obavља se najmanje jedan put godišnje.
- (6) Rad klasifikatora smatra se zadovoljavajući ako je pri kontrolnom utvrđivanju udjela mišićnog tkiva te temeljem toga razvrstavanje u klase utvrđeno da je udio pogrešaka manji od 20 %.
- (7) Kod provjere utvrđivanja kategorije trupa ne smije biti pogrešaka.

Članak 22.

- (1) Nakon svakog obavljenog nadzora nad razvrstavanjem i označivanjem trupova HPA sačinjava zapisnik koji sadrži sljedeće podatke:
- broj trupova nad kojima je obavljen nadzor,
 - usporedni prikaz rezultata ranijeg i kontrolnog vaganja i razvrstavanja u kategorije,
 - broj trupova kod kojih je utvrđen pogrešan udio mišićnog tkiva te temeljem toga provedeno nepravilno razvrstavanje u klase,
 - broj trupova na kojima je utvrđena nepravilnost kod označivanja.

(2) HPA dostavlja Ministarstvu na početku mjeseca za prethodni mjesec elektronsko zbirno izvješće o obavljenim nadzorima razvrstavanja trupova. U elektronskom zbirnom izvješću posebno se navode podaci o broju pregledanih trupova i broju trupova koji su pogrešno razvrstani i označeni te broju trupova kod kojih nije valjano obavljena njihova obrada i vaganje.

(3) Zapisnik iz stavka 1. ovoga članka HPA je dužan čuvati u pisanom ili elektronskom obliku najmanje dvije godine od njegova izdavanja.

Članak 23.

(1) Ako se prilikom provođenja kontrolnog razvrstavanja utvrdi da je razlika u razvrstavanju veća od vrijednosti iz članka 21. ovoga Pravilnika HPA će provesti novo kontrolno razvrstavanje u roku ne dužem od 30 dana.

(2) Ako je razlika pri ponovljenom razvrstavanju veća od vrijednosti iz članka 21. ovoga Pravilnika, HPA o tome obavještava Ministarstvo. Ministarstvo klasifikatoru uskraćuje pravo na obavljanje poslova razvrstavanja trupova te ga upućuje na ponovno osposobljavanje.

(3) Ministarstvo će klasifikatoru odobriti pravo na klasiranje ako dokaže da je uspješno završio ponovljeni program osposobljavanja za obavljanje poslova razvrstavanja trupova.

(4) Ako se pri prvom kontrolnom razvrstavanju nakon ponovnog osposobljavanja klasifikatora utvrdi da je razlika između rezultata razvrstavanja veća od vrijednosti iz članka 21. ovoga Pravilnika, HPA o tome obavještava Ministarstvo koje u tom slučaju klasifikatoru koji ne udovoljava ovim uvjetima poništava ovlaštenje za obavljanje poslova razvrstavanja svinjskih trupova te ga briše sa popisa iz članka 14. stavka 3. ovoga Pravilnika.

Članak 24.

(1) Klaonice su obvezne osigurati odgovarajuće tehničke uvjete za rad klasifikatora.

(2) Pod odgovarajućim tehničkim uvjetima za rad klasifikatora podrazumijeva se:

- neometan pristup trupovima;
- neometan pogled na vagu s mjesta razvrstavanja;
- postojanje fizičke zaštite u obliku kabine ili paravana od čvrstog materijala radi zaštite klasifikatora i uređaja kojima se služi od kapljica vode, pare i drugoga;
- postolje za opremu na mjestu razvrstavanja;
- priključak na električnu struju u blizini mjesta gdje se provodi razvrstavanje;
- poseban prostor ili radni stol u posebnoj prostoriji za pisanje i izdavanje zapisnika uz osigurane uvjete za elektronsko slanje podataka.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

(1) Ovlaštenici razvrstavanja koji su dobili ovlaštenje za obavljanje poslova razvrstavanja i označivanja trupova temeljem Pravilnika o kakvoći svinjskih trupova i polovica (»Narodne novine« broj 2/2009, 144/2010 i 3/2011), nisu obvezni podnosići zahtjev iz članka 13. ovoga Pravilnika.

(2) Klasifikatorima koji su do stupanja na snagu ovoga Pravilnika uspješno završili program osposobljavanja i obavljaju poslove razvrstavanja svinjskih trupova bit će izdano ovlaštenje iz članka 14. stavka 2. ovoga Pravilnika te će biti stavljeni na popis iz članka 14. stavka 3. ovoga Pravilnika.

Članak 26.

Prilozi 1., 2., 3., 4. i 5. koji su tiskani uz ovaj Pravilnik njegov su sastavni dio.

Članak 27.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o kakvoći svinjskih trupova i polovica (»Narodne novine« br. 2/2009, 144/2010 i 3/2011).

Članak 28.

Ovaj Pravilnik objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 30. travnja 2014. godine.

Klasa: 011-01/13-01/106

Urbroj: 525-07/1402-14-3

Zagreb, 28. ožujka 2014.

Ministar

**Tihomir
Jakovina, v. r.**

PRILOG 1.

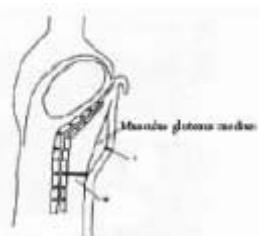
KATEGORIJE ZAKLANIH SVINJA

Kategorija	Oznaka	Masa toplog trupa (kg)
Odojci	O	≤ 22
Prasad	PR	> 22 – 50
Utovljene svinje	T1	> 50 – 120
Utovljene svinje većih završnih težina	T2	> 120
Krmače	K	Ženske životinje najmanje jednom opršene

Mladi nerastovi	N	50< 80
Stariji nerastovi i kastrati	NK	>80

PRILOG 2.

MJESTO ZA ODREĐIVANJE MJERA PREMA POSTUPKU »ZP-METODA DVIJE TOČKE«

PRILOG 3.

FORMULA ZA IZRAČUN UDJELA MIŠIĆA U TRUPU KORIŠTENJEM »METODE DVIJE TOČKE«

$$M\% = 67,93148 - (43,07594 \times S/M) + (1,6567 \times \sqrt{M}) - (49,45989 \times \log S) + (10,99155 \times \sqrt{S})$$

gdje je:

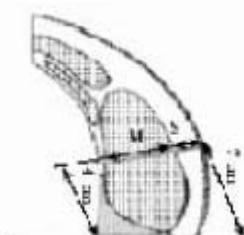
$M\%$ = procjena udjela mišićnog tkiva u trupu,

M = debljina slabinskoga mišića,

S = debljina slanine.

PRILOG 4.

PRAVAC MJERENJA NA POPREČNOM PRESJEKU LEĐA U VISINI IZMEĐU 2. I 3. REBRA

PRILOG 5.

**FORMULA ZA IZRAČUN UDJELA MIŠIĆA U TRUPU KORIŠTENJEM
»METODE JEDNE TOČKE« PRIMJENOM HENNESSY GRADING PROBE
(HGP7) UREĐAJA**

$$M\% = 59,603676 - 0,864 \times S + 0,192 \times M$$

gdje je:

M% = procjena udjela mišićnog tkiva u trupu,

M = debljina mišića u milimetrima,

S = debljina leđne slanine, s kožom u milimetrima.